

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องการจัดการห่วงโซ่อุปทานของสินค้าเกษตรกล้วยไม้ ในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ โดยการแบ่งนำเสนอข้อมูลออกเป็นดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ค้นหาลักษณะการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้

ตอนที่ 3 วิเคราะห์และสร้างรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประวัติของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ค้นหาลักษณะการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้

ตอนที่ 3 วิเคราะห์และสร้างรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 52 คน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล โดยจำแนกออกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำการเกษตรกล้วยไม้ เนื้อที่ในการเพาะปลูก รายได้เฉลี่ยต่อปีของเกษตรกร โดยแสดงเป็นจำนวนและร้อยละ ปรากฏผลตามตารางดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	38	73.00
หญิง	14	27.00
รวม	52	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 73.00 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 27.00

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	3	5.80
21-30 ปี	9	17.30
31-40 ปี	14	26.90
41-50 ปี	24	46.20
มากกว่า 50 ปี	2	3.80
รวม	52	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้มีอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.20 รองลงมาเป็นผู้มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.90 และน้อยที่สุดเป็นผู้มีอายุ มากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.80

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์ในการทำเกษตรกล้วยไม้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการทำเกษตรกล้วยไม้		
น้อยกว่า 10 ปี	14	26.90
11-20 ปี	31	59.60
21-30 ปี	2	3.80
31-40 ปี	2	3.80
41-50 ปี	1	1.90
มากกว่า 50 ปี	2	3.80
รวม	52	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำกล้วยไม้ 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.60 รองลงมามีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.90

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเนื้อหาในการเพาะปลูก

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาในการเพาะปลูก		
น้อยกว่า 1 ไร่	2	3.80
1-5 ไร่	2	3.80
6-10 ไร่	6	11.50
มากกว่า 10 ไร่	42	80.80
รวม	52	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีเนื้อหาในการเพาะปลูก มากกว่า 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 80.80 รองลงมามีเนื้อหา 6-10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.50 และน้อยที่สุด น้อยกว่า 1 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.80

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อปีของเกษตรกร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อปีของเกษตรกร		
น้อยกว่า 100,000 บาท	-	-
100,001-200,000 บาท	-	-
200,001-300,000 บาท	-	-
300,001-400,000 บาท	2	3.85
400,001-500,000 บาท	4	7.69
มากกว่า 500,001 บาท	46	88.46
รวม	52	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อปีของเกษตรกร มากกว่า 500,001 บาท คิดเป็นร้อยละ 88.46 รองลงมา มีรายได้ 400,001-500,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.69 และน้อยที่สุด มีรายได้ 300,001-400,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.85

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค้นหาลักษณะการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้ใน
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างข้อมูล ค้นหาลักษณะการจัดการห่วงโซ่อุปทาน
สินค้าเกษตรกล้วยไม้ในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

ลักษณะการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้	จำนวน	ร้อยละ
ด้านกระบวนการผลิต		
1. ชนิดของกล้วยไม้ที่ท่านปลูก		
หวาย	29	55.77
แคทรียา	3	5.72
มอคคาร่า	5	9.62
แวนด้า	3	5.72
โจแดง	12	23.08
2. ลักษณะโรงเรือนที่ท่านใช้เพาะปลูก		
โรงเรือนแบบมาตรฐาน	50	96.20
โรงเรือนขนาดเล็ก	2	3.80
3. วิธีการขยายพันธุ์		
การแยกหน่อ	6	11.50
การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	46	88.50
อื่นๆ.....	-	-
4. วัสดุที่ปลูก		
กาบมะพร้าวเรื่อใบ	2	3.85
กาบมะพร้าวเรื่อใบอัดแท่งหรือกระบะกาบมะพร้าว	50	96.15
อื่นๆ.....	-	-
5. แหล่งน้ำที่ใช้		
น้ำฝน	2	3.80
น้ำบ่อหรือน้ำคลอง	49	94.20
น้ำประปา	-	-
น้ำบาดาล	1	1.90

ลักษณะการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้	จำนวน	ร้อยละ
6. วิธีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช		
ใช้แรงงานคน	45	86.50
ฉีดพ่นด้วยสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช	7	13.50
-	-	-
7. ลักษณะการจ้างแรงงาน		
แรงงานประจำ	11	21.20
แรงงานชั่วคราว	2	3.80
ทั้ง 2 แบบ	39	75.00
ด้านการจัดเก็บผลผลิต		
8. ระยะเวลาที่เริ่มตัดดอกหลังจากการปลูก (เดือน)		
น้อยกว่า 7 เดือน	36	69.20
7-9 เดือน	15	28.80
มากกว่า 9 เดือน	1	1.90
9. ช่วงเวลาที่ตัดดอก		
ช่วงเช้า	-	-
ช่วงสาย	-	-
ช่วงบ่าย	52	100.00
ช่วงเย็น	-	-
10. ความถี่ในการตัดดอก (ครั้ง/สัปดาห์)		
น้อยกว่า 3 ครั้ง	31	59.60
4-5 ครั้ง	17	32.70
มากกว่า 5 ครั้ง	4	7.70
11. วิธีปฏิบัติหลังการตัดดอก		
แช่น้ำสะอาด	1	1.90
ไม่แช่น้ำ	23	44.20
แช่น้ำยาอีดีอายุ	-	-
พรมน้ำ	28	53.80

ลักษณะการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้	จำนวน	ร้อยละ
12. ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย (ช่อ/ต้น/ปี)		
น้อยกว่า 6 ช่อ	31	59.60
7 ช่อ	5	9.60
8 ช่อ	13	25.00
มากกว่า 8 ช่อ	3	5.8.00
ด้านการขนส่ง		
13. ช่องทางการขาย		
ผู้บริโภคโดยตรง	5	9.60
บริษัทส่งออก	18	34.60
พ่อค้าขายปลีก	11	21.20
พ่อค้าตลาดกลาง	16	30.80
อื่นๆ.....	2	3.80
14. สถานที่ขาย		
ฟาร์มกล้วยไม้	20	38.50
ตลาด (ศาลายา,นากล้วยไม้,คลองโยง)	8	15.40
อื่นๆ (ส่งนอก,ร้านค้า)	24	46.20
15. คุณภาพของดอกที่ขาย		
คัดเกรด	6	11.54
ไม่คัดเกรด	4	7.89
ทั้ง 2 แบบ	42	80.77
16. ลักษณะการขายดอกกล้วยไม้		
ช่อ	32	61.54
กำ	4	7.70
กิโลกรัม	14	26.92
ดอก	2	3.84
17. ผู้กำหนดราคาและเกณฑ์ในการกำหนดราคา		
ตามราคาตลาด	41	78.80
ตามคุณภาพ	1	1.90
พ่อค้ากำหนดราคา	7	13.50
เกษตรกรกำหนดราคาเอง	3	5.77
อื่นๆ	-	-

ลักษณะการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้	จำนวน	ร้อยละ
18. การชำระเงินหลังการขาย		
เงินสด	15	28.85
เงินเชื่อ	11	21.15
ทั้ง 2 แบบ	26	50.00
19. วิธีการขนส่ง		
ขนส่งด้วยตนเอง	28	53.85
จ้างผู้อื่นขนส่ง	10	19.23
ซื้อมารับขนส่งเอง	14	26.92
20. แหล่งความรู้ด้านการตลาด		
เจ้าหน้าที่รัฐ	4	7.70
เกษตรกรรวมอาชีพ	15	28.80
ศึกษาด้วยตนเอง	28	53.80
สื่อต่างๆ	3	5.80
อื่นๆ.....	2	3.80
ด้านวิธีการควบคุมการผลิต		
21. ด้านวิธีการควบคุมการผลิต	28	53.85
เพิ่มการใส่ปุ๋ย	10	19.23
ขยายพื้นที่ปลูก	3	5.78
ใช้ฮอร์โมนเร่งดอก	5	9.63
เพิ่มอาหารเสริม	4	7.70
ปลูกแซมให้เต็มที่	2	3.80
เปลี่ยนต้นพันธุ์ให้เป็นไม้รุ่นตลอด		
22. การลดต้นทุนการผลิต	44	84.62
ขยายพันธุ์ด้วยตนเอง	5	9.60
ดูแลรักษาอุปกรณ์ให้ใช้งานนานขึ้น	3	5.80
ซื้อวัสดุอุปกรณ์จำนวนมากเพื่อต่อรองราคา	-	-
อื่นๆ.....	-	-

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถามค้นหาลักษณะการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้ในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

ด้านกระบวนการผลิต

ชนิดของกล้วยไม้ที่ปลูก ส่วนใหญ่นิยมปลูกประเภทหวาย คิดเป็นร้อยละ 55.77 รองลงมาปลูกประเภทโจแแดง คิดเป็นร้อยละ 23.08 และน้อยที่สุดประเภทแคทรียา และแวนด้า คิดเป็นร้อยละ 5.72

ลักษณะโรงเรือนที่ทานใช้เพาะปลูก ส่วนใหญ่เป็นโรงเรือนแบบมาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 96.20 รองลงมาเป็นโรงเรือนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 3.80

วิธีการขยายพันธุ์ ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ คิดเป็นร้อยละ 88.50 รองลงมาเป็นการแยกหน่อ คิดเป็นร้อยละ 11.50

วัสดุที่ปลูก ส่วนใหญ่เป็นกาบมะพร้าวเรือใบอัดแห้งหรือกระบะกาบมะพร้าว คิดเป็นร้อยละ 96.15 รองลงมาเป็นกาบมะพร้าวเรือใบ คิดเป็นร้อยละ 3.85

แหล่งน้ำที่ใช้ ส่วนใหญ่เป็นน้ำบ่อหรือน้ำคลอง คิดเป็นร้อยละ 94.20 รองลงมาเป็นน้ำฝน คิดเป็นร้อยละ 3.80 และน้อยที่สุดเป็นน้ำบาดาล คิดเป็นร้อยละ 1.90

วิธีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ส่วนใหญ่ใช้แรงงานคน คิดเป็นร้อยละ 86.50 รองลงมาเป็นฉีดพ่นด้วยสารเคมีป้องกันและกำจัด คิดเป็นร้อยละ 13.50

ลักษณะการจ้างแรงงาน ส่วนใหญ่จ้างทั้ง 2 แบบคือแบบแรงงานประจำและแบบชั่วคราว คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาเป็นจ้างแบบแรงงานประจำ คิดเป็นร้อยละ 21.20 และน้อยที่สุดเป็นแรงงานชั่วคราว คิดเป็นร้อยละ 3.80

ด้านการจัดเก็บผลผลิต

ระยะที่เริ่มตัดดอกหลังจากการปลูก ส่วนใหญ่น้อยกว่า 7 เดือน คิดเป็นร้อยละ 69.20 รองลงมา 7-9 เดือน คิดเป็นร้อยละ 28.80 และน้อยที่สุดมากกว่า 9 เดือน คิดเป็นร้อยละ 1.90

ช่วงเวลาที่ตัดดอก ส่วนใหญ่ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 60.80 รองลงระดับพอใจ คิดเป็นร้อยละ 27.30 และน้อยที่สุดระดับไม่พอใจ คิดเป็นร้อยละ 0.80

ความถี่ในการตัดดอก ส่วนใหญ่น้อยกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 59.60 รองลงมาเป็น 4-5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.70 และน้อยที่สุดเป็น มากกว่า 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.70

วิธีปฏิบัติหลังการตัดดอก ส่วนใหญ่ ไม่แช่น้ำ คิดเป็นร้อยละ 44.20 รองลงมาเป็น พรมน้ำ คิดเป็นร้อยละ 53.80 และน้อยที่สุด แช่น้ำสะอาด คิดเป็นร้อยละ 1.90

ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย ส่วนใหญ่ น้อยกว่า 6 ช่อ คิดเป็นร้อยละ 59.60 รองลงมาเป็น 8 ช่อ คิดเป็นร้อยละ 25.00 และน้อยที่สุดเป็น 7 ช่อ คิดเป็นร้อยละ 9.60

ด้านการขนส่ง

ช่องทางการขาย ส่วนใหญ่ขายให้กับบริษัทส่งออก คิดเป็นร้อยละ 34.60 รองลงมาเป็นพ่อค้าขายปลีก คิดเป็นร้อยละ 21.20 และน้อยที่สุดเป็น อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 3.80

สถานที่ขาย ส่วนใหญ่ขายส่งออกต่างประเทศและร้านค้า คิดเป็นร้อยละ 46.20 รองลงมา เป็น ฟาร์มกล้วยไม้ คิดเป็นร้อยละ 38.50 และน้อยที่สุดเป็น ตลาดศาลายา ตลาดนากล้วยไม้และ ตลาดคลองโยง คิดเป็นร้อยละ 15.40

คุณภาพของดอกที่ขาย ส่วนใหญ่เป็นทั้ง 2 แบบ คือคัตเกรดและไม่คัตเกรด คิดเป็นร้อยละ 80.77 รองลงมาเป็น คัตเกรด คิดเป็นร้อยละ 11.54 และน้อยที่สุดเป็น ไม่คัตเกรด คิดเป็นร้อยละ 7.69

ลักษณะการขายดอกกล้วยไม้ ส่วนใหญ่เป็น ช่อ คิดเป็นร้อยละ 61.54 รองลงมาเป็น กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 26.92 และน้อยที่สุดเป็น ดอก คิดเป็นร้อยละ 3.84

ผู้กำหนดราคาและเกณฑ์ในการกำหนดราคา ส่วนใหญ่เป็น ราคาตลาด คิดเป็นร้อยละ 78.80 รองลงมาเป็น พ่อค้ากำหนดราคา คิดเป็นร้อยละ 13.50 และน้อยที่สุดเป็น เกษตรกรกำหนด ราคาเอง คิดเป็นร้อยละ 5.77

การชำระเงินหลังการขาย ส่วนใหญ่เป็น ทั้ง 2 แบบ คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาเป็น เงินสด คิดเป็นร้อยละ 28.28 และน้อยที่สุดเป็น เงินเชื่อ คิดเป็นร้อยละ 21.15

วิธีการขนส่ง ส่วนใหญ่ขนส่งด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 53.85 รองลงมาเป็น ชื้อมารับขนส่ง เอง คิดเป็นร้อยละ 26.92 และน้อยที่สุดเป็น จ้างผู้อื่นขนส่ง คิดเป็นร้อยละ 19.23

แหล่งความรู้ด้านการตลาด ส่วนใหญ่เป็น ศึกษาด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 53.80 รองลงมาเป็น เกษตรกรร่วมอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 19.20 และน้อยที่สุดเป็นอื่นๆ ร้อยละ 3.80

ด้านวิธีการควบคุมการผลิต

การเพิ่มปริมาณการผลิต ส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มการใส่ปุ๋ย คิดเป็นร้อยละ 53.85 รองลงมา เป็น ขยายพื้นที่ปลูก คิดเป็นร้อยละ 19.23 และน้อยที่สุดเป็นการเปลี่ยนต้นพันธุ์ให้เป็นไม้รุ่นตลอด คิดเป็นร้อยละ 3.80

การลดต้นทุนการผลิต ส่วนใหญ่เป็นการขยายพันธุ์ด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 84.62 รองลงมาเป็น ดูแลรักษาอุปกรณ์ให้ใช้งานนานขึ้น คิดเป็นร้อยละ 9.60 และน้อยที่สุดเป็นการซื้อวัสดุ อุปกรณ์จำนวนมากเพื่อต่อรองราคา คิดเป็นร้อยละ 5.80

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้

ในตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

การวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้ในตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในภาพรวม ดังนี้

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้ด้านการวางแผนในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานด้านการวางแผน	\bar{x}	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. ก่อนการเพาะปลูกมีการวางแผนจัดหาพื้นที่ปลูกกล้วยไม้ที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 25-35 องศาเซลเซียส	3.96	0.74	มาก
2. ก่อนการเพาะปลูกมีการวางแผนจัดหาที่ตั้งของโรงเรือนที่เป็นพื้นที่ ที่มีน้ำเพียงพอใช้ตลอดปี	3.81	0.60	มาก
3. ก่อนการเพาะปลูกมีการวางแผน จัดหาที่ตั้งของโรงเรือนที่เป็นพื้นที่ราบและไม่มีปัญหาน้ำท่วม	3.71	0.78	มาก
4. มีการวางแผนดูแลตรวจสอบ สภาพอุณหภูมิ ความชื้น แสง การถ่ายเทอากาศ ภายในโรงเรือน ให้เหมาะสมกับชนิดและพันธุ์กล้วยไม้ที่ปลูก	3.62	0.89	มาก
5. มีการวางแผนดูแลโรงเรือนให้สะอาด ไม่มีน้ำท่วมขังหรือวัชพืชขึ้นรก มีทางเดินสะดวก ปฏิบัติงานได้ง่าย รวดเร็ว	3.79	0.72	มาก
6. มีการวางแผนใช้สถิติการขายออกและส่งคืนกล้วยไม้จากปีก่อนหน้า มาวางแผนการผลิต	3.52	0.78	มาก
รวม	3.96	0.75	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานด้านการวางแผน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ก่อนการเพาะปลูกมีการวางแผนจัดหาพื้นที่ปลูกกล้วยไม้ที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 25-35 องศาเซลเซียส โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 รองลงมาคือ ก่อนการเพาะปลูกมีการวางแผนจัดหาที่ตั้งของโรงเรือนที่เป็นพื้นที่ ที่มีน้ำเพียงพอใช้ตลอดปี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการวางแผนใช้สถิติการขายออกและส่งคืนกล้วยไม้จากปีก่อนหน้า มาวางแผนการผลิต โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนและระดับความคิดเห็นรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้ด้านการจัดซื้อจัดหา ในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานด้านการจัดซื้อจัดหา	\bar{x}	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. มีจำนวนผู้ส่งมอบวัตถุดิบ (Supplier) น้อยราย โดยแบ่งกลุ่มของผู้ส่งมอบวัตถุดิบออกเป็นลำดับชั้นตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อง่าย ต่อการพิจารณาหาผู้ส่งมอบวัตถุดิบที่เหมาะสม	3.88	0.62	มาก
2. มีความพยายามในการสร้างสรรค์เครือข่ายของการผลิตให้มีความยืดหยุ่น	3.85	0.54	มาก
3. มีความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบวัตถุดิบในเชิงลึก และมีข้อตกลงระยะยาว	3.50	0.80	มาก
4. การรักษามลประโยชน์ระหว่างกันเป็นแบบผู้ชนะ-ผู้ชนะ (Win-Win)	3.54	0.67	มาก
5. เป็นการสื่อสารแบบสองทาง มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ร่วมกัน	3.61	0.64	มาก
6. ผู้ส่งมอบวัตถุดิบได้รับการตรวจสอบยืนยันคุณภาพของสินค้า	3.92	0.71	มาก
7. ทำการตรวจสอบคุณภาพและข้อจำกัดของสินค้าตั้งแต่อยู่ในกระบวนการผลิตของผู้ส่งมอบวัตถุดิบ	3.75	0.71	มาก
8. ทำการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าโดยอิงคุณภาพและราคาควบคู่กัน	3.44	0.67	มาก
9. มีข้อตกลงร่วมกันในการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องโดยการประสานร่วมมือกับผู้ส่งมอบวัตถุดิบในการปรับปรุงกระบวนการ	3.46	0.67	มาก
รวม	3.66	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานด้านการวางแผนด้านการจัดซื้อจัดหาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีจำนวนผู้ส่งมอบวัตถุดิบ (Supplier) น้อยราย โดยแบ่งกลุ่มของผู้ส่งมอบวัตถุดิบออกเป็นลำดับชั้นตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อง่าย ต่อการพิจารณาหาผู้ส่งมอบวัตถุดิบที่เหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 รองลงมา คือ มีความพยายามในการสร้างสรรค์เครือข่ายของ การผลิตให้

ความยืดหยุ่น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทำการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าโดยอิงคุณภาพและราคาควบคู่กัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้ด้านการผลิต ในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานด้านการผลิต	\bar{x}	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. น้ำที่ใช้รดกล้วยไม้เป็นน้ำที่มีคุณภาพที่ดี มีปริมาณเกลือแร่ไม่สูงเกินไป	3.96	0.56	มาก
2. มีการให้ปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ	3.79	0.50	มาก
3. มีการพ่นยาฆ่าแมลงและยาป้องกันโรคอย่างสม่ำเสมอ	3.69	0.76	มาก
4. มีการจัดทำตารางการให้ปุ๋ย พ่นยา ฆ่าแมลงและยาป้องกันโรคที่เหมาะสม	3.75	0.74	มาก
5. มีจำนวนการจ้างแรงงานที่เหมาะสม	3.67	0.71	มาก
6. มีการกำหนดวันตัดดอกที่แน่นอน	3.46	0.50	มาก
รวม	3.72	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานด้านการวางแผนด้านการการผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ น้ำที่ใช้รดกล้วยไม้เป็นน้ำที่มีคุณภาพที่ดีมีปริมาณเกลือแร่ไม่สูงเกินไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 รองลงมา คือมีการให้ปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 และ รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือมีการกำหนดวันตัดดอกที่แน่นอน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้ด้านการขนส่ง ในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานด้านการขนส่ง	\bar{x}	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. คุณภาพของดอกกล้วยไม้ยังคงสภาพเช่นเดิมในระหว่างการขนส่ง	3.90	0.66	มาก
2. การขนส่งมีความสะดวกและรวดเร็ว	3.81	0.69	มาก
3. ต้นทุนการขนส่งอยู่ในระดับที่เหมาะสม	3.87	0.89	มาก
4. ยานพาหนะในการขนส่งมีสมรรถนะที่ดีและมีจำนวนที่เหมาะสม	3.85	0.67	มาก
5. บุคลากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญเส้นทางการขนส่ง	3.65	0.86	มาก
รวม	3.82	0.75	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานด้านการวางแผนด้านการการส่งคืนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณภาพของดอกกล้วยไม้ยังคงสภาพเช่นเดิมในระหว่างการขนส่ง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 รองลงมา คือ ต้นทุนการขนส่งอยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญเส้นทางการขนส่ง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้ด้านการส่งคืน ในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานด้านการส่งคืน	\bar{x}	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. สาเหตุของการส่งคืนกล้วยไม้ เกิดจากกล้วยไม้มีคุณสมบัติไม่ตรงตามคำสั่งซื้อ (สินค้าไม่ตรงตาม Order) มีจำนวนน้อย	3.85	0.72	มาก
2. สาเหตุของการส่งคืนกล้วยไม้ เกิดจากกล้วยไม้มีคุณสมบัติไม่ตรงตามมาตรฐาน GAP มีจำนวนน้อย	3.79	0.73	มาก
3. สาเหตุของการส่งคืนกล้วยไม้ เกิดจากกล้วยไม้เกิดโรค มีจำนวนน้อย	3.72	0.77	มาก
4. สาเหตุของการส่งคืนกล้วยไม้เกิดจากกระบวนการขนส่งที่ล่าช้า มีจำนวนน้อย	3.50	0.79	มาก
รวม	3.72	0.75	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานด้านการวางแผนด้านการการส่งคืนภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สาเหตุของการส่งคืนกล้วยไม้เกิดจากกล้วยไม้มีคุณสมบัติไม่ตรงตามคำสั่งซื้อ (สินค้าไม่ตรงตาม Order) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 รองลงมา คือ สาเหตุของการส่งคืนกล้วยไม้เกิดจากกล้วยไม้มีคุณสมบัติไม่ตรงตามมาตรฐาน GAP โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สาเหตุของการส่งคืนกล้วยไม้เกิดจากกระบวนการขนส่งที่ล่าช้า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งเป็นเกษตรกรปลูกกล้วยไม้ 52 ราย และผู้ประกอบการบริษัทส่งออกกล้วยไม้ 2 ราย โดยมีคำถามเกี่ยวกับการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลประวัติของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเจ้าของสวนคือผู้ดูแลคนเดียวและก่อตั้งขึ้นมา ซึ่งรายได้จากการการทำเกษตรกล้วยไม้ต่อปีเฉลี่ย มากกว่า 500,001 บาท โดยส่วนใหญ่จะปลูกกล้วยไม้ประเภทหวาย และประเภทโจแดง ซึ่งเหมาะกับสภาพภูมิอากาศในเขตภาคกลาง ส่วนกลุ่มลูกค้าหลักคือ

ญี่ปุ่น และกลุ่มลูกค้ารองคืออินเดีย และสำหรับในปัจจุบันมีการส่งออกกล้วยไม้ในรูปแบบของการส่งผ่านตัวแทนส่งออกกล้วยไม้และบริษัทตัวแทนขนส่งสินค้า

ตอนที่ 2 การค้นหาลักษณะการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้

จากผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรมีกระบวนการจัดการห่วงโซ่อุปทานกล้วยไม้ประกอบด้วยด้านกระบวนการผลิต ด้านการจัดเก็บผลผลิต ด้านการขนส่ง ด้านวิธีการควบคุมการผลิต ซึ่งสำหรับในด้านกระบวนการผลิตนั้นพบว่า **กล้วยไม้ที่ปลูก**และเหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศที่ผลิตและส่งออกมากที่สุดคือกล้วยไม้สกุลหวายใจแดง เหมาะสมกับการปลูกในแหล่งภาคกลางโดยเฉพาะกรุงเทพฯ และปริมณฑล ซึ่งลักษณะ**โรงเรือน**ที่ใช้เพาะปลูกเป็นโรงเรือนแบบมาตรฐาน ในสภาพพื้นที่ที่เป็นที่ลุ่มให้ทำคันดินล้อมโดยให้สูงกว่าระดับน้ำสูงสุด ในพื้นที่ โดยเฉลี่ยคันดินสูง 1.5 – 2.5 เมตร ฐานกว้าง 7-10 เมตร แต่จะขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ควรให้เหมาะสมกับชนิดกล้วยไม้โดยมีการพรางแสงตามความต้องการของกล้วยไม้โรงเรือนจะต้องไม่มีร่มเงาควรได้รับแสงแดดตลอดวัน **การเตรียมพันธุ์ต้นพันธุ์**ที่จะนำไปปลูก เลี้ยงเตรียมไว้ด้วย 5 วิธี ดังต่อไปนี้ คือ 1) ในด้านการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ โดยมีการนำลูกของกล้วยไม้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ซึ่งมีขนาดความ สูง 6-8 เซนติเมตร ไว้ในโรงเรือนซึ่งสามารถที่จะพรางแสงได้ถึง 70-80% ซึ่งจะอยู่ที่ 7-10 วันก่อนออกจากขวด จากนั้นใช้จะลวดเป็นตะขอเกี่ยวส่วนที่เป็นโคนรากแล้วจึงดึงออกจากขวดที่ได้ทำการเพาะเลี้ยง โดยการใช้ชั้นทุบกั้นขวด จากนั้นนำกล้วยไม้ไปล้างวันออกที่ติดมา โดยนำไปล้างในน้ำที่สะอาด จากนั้นทำการ แยกต้นของกล้วยไม้ตามขนาดของกล้วยไม้ คือขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก จากนั้นทำการเรียงโดยนำไปใส่ในตะกร้าผึ่งในโรงเรือนซึ่งสามารถพรางแสงได้ 70-80 เปอร์เซ็นต์ โดยมีระยะเวลา 1-2 สัปดาห์ และทำการย้ายลูกกล้วยไม้ลงไปปลูกในกระถาง โดยใช้ถ่านทุบหรือโยมะพร้าวหรือกาบมะพร้าวเป็นวัสดุในการปลูกกล้วยไม้ สำหรับกล้วยไม้สกุลหวาย สกุลอื่น ๆ นั้นใช้เวลา ประมาณ 10-18 เดือน จึงย้ายปลูกเพื่อตัดดอก 2) ในด้านของการการแยกลำต้นใช้ในการขยายพันธุ์สกุลหวาย และออนซิเดียม โดยใช้วิธีตัดแยกลำหน้า ซึ่งมีการตัดแยกแบ่งให้กลุ่มลำหน้ามีจำนวน 2-3 ลำ ซึ่งจะอยู่ที่ 8-10 วันก่อนออกจากขวด และใช้วิธีตัดแยกลำหลัง จากนั้นทำการตัดแบ่งให้กลุ่มลำหลังซึ่งจะมีลำอยู่ที่ 1-2 ลำ โดยสามารถทำได้ 2 วิธีคือ การตัดชำไว้ในแปลงก่อน และรอจะแตกหน่ออ่อน จากนั้นจึงทำการแยกไปปลูก และที่สำคัญตัดแล้วต้องนำไปปลูกทันที 3) ในด้านการแยกตะเกียง ซึ่งใช้สำหรับการขยายพันธุ์ในสกุลหวาย โดยสามารถทำเป็นหน่อเล็ก ๆ ให้แตกจากตาที่อยู่ส่วนบนของลำลูกกล้วยไม้ที่มีราก ซึ่งสามารถตัดแยกปลูกเป็นต้นได้เลย 4) ด้านการตัดยอดใช้ สำหรับการขยายพันธุ์กล้วยไม้ ในสกุลแวนด้า สกุลแรนด้า และสกุลม็อคคาร่า ทำการตัดยอดให้มีความยาว โดยการตัดนั้นให้มีรากสมบูรณ์ ติดมาด้วยประมาณ 1-3 ราก 5) ในด้านของการแยกหน่อแขนง ซึ่งใช้สำหรับการขยายพันธุ์กล้วยไม้ในสกุลแวนด้า สกุลอะแรนด้า และสกุลม็อคคาร่า โดยทำการตัดเมื่อหน่อของแขนงมีรากที่สมบูรณ์ 1-3 ราก แล้วสามารถที่จะนำไปปลูกได้เลย สำหรับการ**ปลูกกล้วยไม้** ประเภทสกุลหวาย ควรปลูกในกระบะกาบมะพร้าวอัด ซึ่งมีขนาด 24 x 32 เซนติเมตร โดยแต่ละกระบะจะสามารถปลูกกล้วยไม้สกุลหวายได้ 4 ต้น และสำหรับการปลูกกล้วยไม้ในสกุล ออนซิเดียม

จะทำการปลูกในกระถางขนาด 4 นิ้ว โดยใช้กาบมะพร้าวเป็นวัสดุในการปลูก การปลูกกล้วยไม้สกุล แวนด้าใบ กลม สามารถทำการปลูกได้โดยการวางบนแปลง โดยไม่ต้องมีหลังคาพรางแสง สำหรับ **แหล่งน้ำ** แหล่งน้ำที่มีคุณภาพดีและมีความเหมาะสมในการปลูกกล้วยไม้นั้น จะต้องมีแหล่งน้ำที่เพียงพอสำหรับ ใช้ปลูก โดยได้แหล่งน้ำจากคลองทรีวัฒนา ที่เป็นแหล่งน้ำที่มีตลอดฤดูกาล **วิธีการรดน้ำ** สำหรับวิธีการรดน้ำ จะใช้การรดน้ำ 2 แบบ คือการใช้แบบทั่วไป ซึ่งเป็นการหมุนกระจายน้ำทั้งหมด และวิธีการใช้น้ำหยด **วิธีการให้ปุ๋ย** โดยมีวิธีการให้ปุ๋ย โดยจะต้องทำการให้ปุ๋ยทั่วได้ทั้งถึงทั้ง ต้น ราก ใบ แต่ยกเว้นการให้ปุ๋ยดอก และที่สำคัญ ควรให้น้ำก่อน 2-3 ชั่วโมง แล้วจึงให้ปุ๋ย แต่ในการให้ปุ๋ยควรให้ในวันที่มีแสงแดด ซึ่งการ ให้ปุ๋ยกล้วยไม้ในระยะต่างๆ ของการเจริญเติบโต โดยกล้วยไม้สกุลหวายมีหลักการให้ปุ๋ยดังต่อไปนี้ 1) อนุบาล ปุ๋ยสูตร 21-21-21 สลับกับ 30-10-10 อัตรา 250-400 กรัม/น้ำ 200 ลิตร ทุก 7 วัน 2) ลงแปลง ปุ๋ย สูตร 21-21-21 อัตรา 400-600 กรัม/น้ำ 200 ลิตร ทุก 7 วัน 3) ออกดอก ปุ๋ยสูตร 21-21-21 สลับ กับ 16-21-27 และ 15-30-15 อัตรา 600-800 กรัม/น้ำ 200 ลิตร ทุก 7 วัน 4) ตัดดอก ปุ๋ยสูตร 15-30-15 สลับ กับ 16-21-27 อัตรา 500-700 กรัม/น้ำ 200 ลิตร ทุก 7 วัน **วิธีการให้ปุ๋ย** ใช้วิธีการละลายปุ๋ยด้วยกัน โดยใช้วิธีเครื่องปั่นส่งไปตามสาย และวิธีให้คนงานเดินฉีด **วิธีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช** โดยใช้แรงงานคนและใช้ยาฆ่าแมลง **ลักษณะการจ้างแรงงาน** เป็นในลักษณะการจ้างแรงงานต่างด้าวเป็นลักษณะแรงงานประจำ และแรงงานคิดเป็นรายวัน 300 บาทต่อ 1 วัน

ด้านการจัดเก็บผลผลิต โดยมีระยะเวลาที่เริ่มตัดดอกหลังจากปลูกอยู่ที่ 8 เดือน และช่วงเวลา ที่ตัดดอกจะอยู่ในช่วงเช้า และช่วงบ่าย และความถี่ในการตัดดอกจะอยู่ที่ 4-5 ครั้งต่อสัปดาห์ สำหรับวิธีปฏิบัติหลังการตัดดอกคือถ้าเป็นฤดูร้อนจะใช้วิธีการพรมน้ำเพื่อให้ความชุ่มชื้นกับกล้วยไม้ และเป็นฤดูฝนใช้วิธีการล้างน้ำฝน โดยมีปริมาณผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ 4 ปี และหลังจาก 4 ปี ต้นกล้วยไม้จะแก่การให้ปริมาณผลผลิตจะน้อยลง

ด้านการขนส่ง โดยมีช่องทางการจำหน่ายกล้วยไม้ คือจำหน่ายให้กับผู้ส่งออกรายเล็กและรายใหญ่โดยผู้ส่งออกรายเล็กทำการรับซื้อดอกกล้วยไม้จากเกษตรกร ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่นั้นจะขายดอกกล้วยไม้ให้แก่ผู้มารับซื้อกล้วยไม้ และผู้ส่งออกรายใหญ่ ส่วนใหญ่จะมีสวนของตนเองและทำการรับซื้อกล้วยไม้จากเกษตรกรบางส่วนไปด้วย และที่สำคัญดอกกล้วยไม้มีคุณภาพดีด้วย แต่ในขณะเดียวกันผู้ส่งออกรายใหญ่จะมีรถขนส่งดอกกล้วยไม้เป็นของตนเองโดยเฉพาะ และใช้สำหรับขนส่งดอกกล้วยไม้จากสวนเกษตรกรโดยตรง มายังโรงบรรจุที่บรรจุหีบห่อกล้วยไม้และทำการขนส่งจากโรงบรรจุหีบห่อกล้วยไม้ไปยังสนามบิน แต่สำหรับผู้ส่งออกรายเล็กจะทำการจ้างรถของบริษัทซึ่งเป็นตัวแทนขนส่งไปยังสนามบินโดยใช้เวลาประมาณ 1 รอบต่อวัน โดยต้องมอบหมายให้กับผู้ขนส่งที่มีความเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะในด้านนี้โดยตรง เพราะเนื่องจากว่ามีความรู้เรื่องการจัดวางและเก็บรักษา และที่สำคัญคือต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการเดินพิธีการในด้านการส่งออก ด้านการบริหารจัดการเวลาให้พอดีกับ

ระบบการขนส่งและการเดินพิธีการส่งออก ตลอดจนการชำระเงินหลังการจำหน่าย ซึ่งมีวิธีการจ่ายโดยเป็นจ่ายเป็นเงินสดและจ่ายเป็นเงินเชื่อโดยการโอนเงินให้

ด้านวิธีการควบคุมการผลิต โดยการที่ธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ให้แก่ประเทศไทยมากกว่า 2,300 ล้านบาทต่อปี ดอกกล้วยไม้จึงได้รับการยอมรับจากทั่วโลกในด้านของรูปร่างของดอก สีกลิ่น และที่สำคัญมีอายุการใช้งานนานซึ่งทำให้การผลิตส่งออกดอกกล้วยไม้ของไทยมีศักยภาพจึงควรมีการเพิ่มปริมาณการผลิตมีการขยายพันธุ์ และเพิ่มการบำรุง และสำหรับการลดต้นทุนการผลิตใช้วิธีการแตกหน่อเอง เพาะปลูกเอง

ตอนที่ 3 การกำหนดรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้

จากผลการศึกษาพบว่า การจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้ในปัจจุบันสามารถขยายธุรกิจให้เจริญเติบโตได้ มีความเข้มแข็งและนำไปสู่สากลได้อย่างยั่งยืน เพราะเนื่องจากดอกกล้วยไม้ของไทยได้รับการยอมรับจากทั่วโลกทั้งในด้านประสิทธิภาพในการผลิตและด้านการส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกของไทยที่ผลิตและมีการส่งออกมากที่สุดคือกล้วยไม้ประเภทสกุลหวาย ซึ่งเป็นดอกกล้วยไม้ที่มีการส่งออกมากที่สุด รองลงมาเป็นสกุลใจแดง โดยตลาดที่ไทยได้เป็นตลาดนำเข้าอันดับหนึ่งของไทยคือญี่ปุ่น และสำหรับคู่แข่งชั้นในตลาดญี่ปุ่นคือสิงคโปร์และมาเลเซีย สำหรับในส่วนของการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้ จากการศึกษาในแต่ละด้านพบว่า

ในด้านการวางแผนการผลิตดอกกล้วยไม้เนื่องจากดอกกล้วยไม้เป็นสินค้าที่เน่าเสียได้ง่าย และที่สำคัญต้องการความรวดเร็วและการควบคุมอุณหภูมิเพื่อรักษาความสดของกล้วยไม้ในการขนส่ง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นความเสี่ยงต่อคุณภาพและราคาของกล้วยไม้ ดังนั้นเพื่อให้ทันกับสภาวะการแข่งขันในปัจจุบัน ทางเกษตรกรหรือผู้ประกอบการส่งออกควรมีการนำเครื่องมือการจัดการห่วงโซ่อุปทานมาบริหารจัดการเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในส่วนของการลดขั้นตอนในการดำเนินงาน

ในด้านการจัดซื้อจัดหาสำหรับในการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ส่งออกคือคุณภาพของดอกกล้วยไม้ ต้นทุนการสั่งซื้อ และความเร็วในการจัดส่ง ซึ่งพบว่ามีจุดเด่นคือความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและชาวสวน ประสิทธิภาพและการทำงานเป็นทีม

ในด้านการผลิตสำหรับในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานของผู้ส่งออกคือนั่นคือในด้านของคุณภาพของดอกกล้วยไม้ ในด้านของจำนวนตามคำสั่งซื้อ และด้านของความรวดเร็วในการเก็บเกี่ยวดอกกล้วยไม้ ซึ่งพบว่ามีจุดเด่นคือความเชี่ยวชาญในการปลูกและการเก็บเกี่ยวดอกกล้วยไม้ซึ่งจะต้องเป็นไปตามหลักการทางการเกษตรที่ดี และที่สำคัญมีการปรับปรุงพันธุ์ดอกกล้วยไม้ใหม่อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

ในด้านการขนส่งสำหรับการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของผู้ส่งออกคือคุณภาพของดอกกล้วยไม้ระหว่างขนส่ง ความรวดเร็วในการขนส่ง และต้นทุนการขนส่ง ซึ่งพบว่ามีจุดเด่นในด้านการขนส่งที่ประสบความสำเร็จในด้านของสมรรถนะและจำนวนของยานพาหนะและความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเส้นทาง

ในด้านการส่งคืนจะเป็นตามมาตรฐานของตลาด ถ้าเป็นดอกกล้วยไม้แบบไม้สั้น ความยาวสั้นที่สุดอยู่ที่ 35 เซนติเมตร ถ้าเป็นแบบสั้นแต่สวยงาม ความยาวอยู่ที่ 40 เซนติเมตร ดอกกล้วยไม้แบบไม้อาว ความยาวอยู่ที่ 50 เซนติเมตร และถ้าเป็นดอกกล้วยไม้แบบชูปเปอร์ ความยาวอยู่ที่ 58 เซนติเมตร

สำหรับปัจจัยด้านปัญหาอุปสรรคของการจัดการห่วงโซ่อุปทาน ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้คือ ศัตรูพืช วัชพืช และการขายดอกกล้วยไม้ตลาด ส่วนปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้คือกล้วยไม้ล้มตลาด กล้วยไม้ดอกออกเยอะ และราคาตกต่ำ

สำหรับปัญหาที่พบในการส่งออกกล้วยไม้คือ

ด้านราคา พบว่าผู้ส่งออกรายเล็กหรือรายย่อยนั้นยังไม่พอใจราคาขายของดอกกล้วยไม้ที่ส่งออกไปแก่ประเทศคู่ค้า ซึ่งมีสาเหตุมาจากราคาที่ขายดอกกล้วยไม้ในช่วงของฤดูฝนนั้น ซึ่งเป็นช่วงที่ดอกกล้วยไม้ของประเทศไทยกำลังเจริญเติบโตได้และในช่วงนี้ ทำให้ผลผลิตดอกกล้วยไม้นั้นออกมามีปริมาณมาก แต่ราคาของดอกกล้วยไม้ก็จะมีราคาที่ตกต่ำ ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าวนี้ทำให้ผู้ส่งออกรายย่อยจะได้รับผลกระทบโดยตรง จากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา สาเหตุเนื่องจากทางผู้ส่งออกรายย่อยนั้นได้มีการตกลงซื้อขายดอกกล้วยไม้กับผู้ซื้อซึ่งเป็น Credit ทำให้ผู้ส่งออกรายย่อยต้องได้รับผลกระทบในเรื่องของความไม่แน่นอนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่ไม่คงที่

ด้านข้อมูล พบว่าผู้ส่งออกรายเล็กบางรายไม่ได้รับการสนับสนุนและต้องการให้ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาช่วยเหลือการส่งออกดอกกล้วยไม้เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางพิธีการส่งออกและที่สำคัญช่วยสนับสนุนการเปิดตลาดใหม่ ช่วยลดค่าระวางบรรทุก และช่วยลดระยะเวลาการขอใบรับรองปลอดศัตรูพืช

ด้านการส่งออก พบว่าผู้ส่งออกทั้งรายเล็กและรายใหญ่ประสบปัญหาพื้นที่ระวางไม่เพียงพอในช่วงเวลาสำหรับปัญหาเรื่องคุณภาพของดอกกล้วยไม้ มีเพียงผู้ส่งออกรายเล็กเท่านั้นที่ประสบปัญหาคือการเก็บเกี่ยวที่ไม่ได้คุณภาพ จำนวนดอกบานน้อยกว่า 80% ของดอกทั้งหมด และกลับซ้ำเนื่องจากขนส่งที่อัดแน่นเกินไป ทำให้ดอกกล้วยไม้ที่เก็บเกี่ยวไม่ได้มาตรฐานการส่งออก

ด้านการขนส่ง พบว่าปัญหาในการขนส่งดอกกล้วยไม้ไปยังสนามบินคือความไม่แน่นอนของสภาพการจราจร ทำให้การขนส่งดอกกล้วยไม้ล่าช้ากว่าที่กำหนด และมีปัญหาสินค้าตกไฟล์ท จากสาเหตุพื้นที่ระวางเต็ม สินค้ามาถึงสนามบินล่าช้า สินค้ามาเกินบูคกิ้ง

3. การกำหนดรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้ ในตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และผลสรุปจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล การจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้ ในตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม และการศึกษาเอกสารดังกล่าวข้างต้น พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน เห็นสมควรนำเป็นข้อมูลในการกำหนดรูปแบบและนำไปใช้ประโยชน์ต่อ

เกษตรกรชุมชนผู้ประกอบการส่งออกกล้วยไม้ใน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ตามประเด็นการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตร ซึ่งในการกำหนดรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้ ตามความเหมาะสมของขนาดเจ้าของสวน หรือผู้ประกอบการส่งออกกล้วยไม้ซึ่งเป็นการส่งเสริมรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานโดยมีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งจะก่อให้เกิดการร่วมคิด ซึ่งเป็นวิธีการที่สำคัญที่ทำให้ธุรกิจชุมชนอำเภอพุทธมณฑล ประสบความสำเร็จสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และจากการศึกษาบริบทของห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้ รูปแบบเป็นระบบที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการที่สามารถบริหารจัดการได้ด้วยตนเอง แบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ได้แก่ การวางแผนการผลิต การจัดซื้อจัดหา การขนส่ง ลูกค้า และการส่งคืน โดยในแต่ละด้านจะมีความสัมพันธ์กันเป็นระบบตามความสำคัญตามภาระงานแต่ละด้าน เมื่อได้รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้ รูปแบบนี้สามารถพัฒนาได้ตามสถานการณ์ของสภาพแวดล้อมภายนอกของการแข่งขันทางธุรกิจ โดยมีการนำรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกล้วยไม้ที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในกระบวนการ ดังจะกล่าวโดยละเอียดในบทต่อไป